

**UCHWAŁA NR XXX/185/2020
RADY GMINY SULĘCZYNO**

z dnia 28 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulęczyno na lata 2021-2023”

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U. z 2020 roku, poz.713,1378) oraz art.176 pkt 1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wypraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U.z 2020 roku, poz.821),

Rada Gminy w Sulęczynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulęczyno na lata 2021-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sulęczyno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2021 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Kazimierz Gliniecki

ZAŁĄCZNIK

do Uchwały Nr XXX/185/2020

Rady Gminy Sulęczyno

z dnia 28 grudnia 2020 roku

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Sulęczyno na lata 2021-2023**

SULECZYNO, 2020

Spis treści:

Wstęp.....	3
I. Uzasadnienie wprowadzenia programu.....	3
II. Podstawa prawna Programu.....	3
III. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Sulęczynie.....	4
IV. Organizacja wspierania rodziny w Gminie Sulęczyno oraz założenia dotyczące pracy asystenta rodziny.	6
V. Analiza SWOT wsparcia rodziny w Gminie Sulęczyno.....	13
VI. Cel główny i cele szczegółowe Programu	15
VII. Efekty i rezultaty Programu:.....	18
VIII. Adresaci programu	18
IX. Źródła finansowania programu	18
X. Monitoring i ewaluacja programu.	19

WSTĘP

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. W socjologii rodzina przyjmuje definicje pełnienia roli jako prokreacja i socjalizacja. W pedagogice społecznej przyjmuje się, że rodzina pozostaje dla ogromnej większości dzieci i dorosłych podstawowym zespołem wspólnoty życia, jest to wspólnota głównie emocjonalna uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Dlatego podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną.

I. Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021– 2023 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art.176 pkt 1 w/w ustawy).

Niniejszy program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

II. Podstawa prawna Programu

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78, poz.483 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz.821)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz.1329)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.Dz. U. z 2020 roku, poz.1876)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz.218, 956)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

- alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz. 2277, z 2020 roku, poz.1492.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 roku, poz. 2050)
- Strategia Integracji i Rozwiązywania problemów Społecznych w Gminie Sulęczyno w latach 2018-2022 przyjęta uchwałą Nr XXXVIII/299/2018 Rady Gminy Sulęczyno z dnia 12 lutego 2018 roku
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 roku, poz.2407).

III. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomoc Społecznej w Sulęczynie

Analizując sytuację przeciętnej rodziny w systemie profilaktyki należy mieć na uwadze aktualne zagrożenia z jakimi się boryka. Są one wynikiem rozwoju cywilizacyjnego, który z jednej strony podsuwa nowe możliwości, a z drugiej narzuca wyzwania i wymagania, którym nie każdy potrafi sprostać. Skutkuje to lękiem przed przyszłością, przepracowaniem i przemęczeniem, zniechęceniem i rozczarowaniem. Konsekwencją tego bywają zaburzone relacje pomiędzy małżonkami, partnerami a w efekcie niejednokrotnie rozpady związków. To z kolei bardzo silnie uderza w dzieci, które ze strony rodziców nie uzyskują już dostatecznego wsparcia, ich podstawowe potrzeby nie zostają zaspokojone, pojawia się zagubienie, stres i depresja. Dzieci pozostawione same sobie zaczynają manifestować zachowania typowe dla niedostosowania społecznego. Zaburzeniu ulegają relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi oraz pojawia się sytuacja kiedy mówi się o rodzinie dysfunkcyjnej.

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w Gminie Sulęczyno podejmują w ramach swoich obowiązków zawodowych czynności na rzecz rodzin dysfunkcyjnych. Poza udzielaniem pomocy materialnej, wspierają je w rozwiązywaniu problemów życiowych, wskazują kierunki działania, prowadzą poradnictwo. Wymaga to współpracy oraz zaangażowania w prowadzone działania pomocowe.

W roku 2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy w formie świadczeń pieniężnych jak i niepieniężnych łącznie 155 rodzinom. W celu porównania poniższa tabela przedstawia zestawienie za lata 2018 - 2019.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej :

	2018	2019
Liczba rodzin	162	155
Liczba osób w rodzinie	446	450

Dane: GOPS Sulęczyno

Z kolei poniższa analiza ilościowa dotycząca powodów korzystania z pomocy GOPS i rodzajów pomocy udzielonej mieszkańcom gminy Sulęczyno umożliwia przeanalizowanie przyczyn ich trudnej sytuacji życiowej.

Powody przyznania pomocy społecznej:

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	2018		2019	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Ubóstwo	98	319	137	413
2	Sieroctwo	0	0	1	2
3	Bezdomność	2	2	2	2
4	Potrzeba ochrona macierzyństwa w tym wielodzietność	31	180	38	222
5	Bezrobocie	22	57	18	46
6	Niepełnosprawność	91	230	134	403
7	Długotrwała lub ciężka choroba	144	376	134	379
8	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	15 14 1	44 38 6	16 14 1	56 48 6
9	Przemoc w rodzinie	5	12	2	6
10	Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
11	Alkoholizm	10	27	11	32
12	Narkomania	1	1	0	0
13	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1
14	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy;	0	0	0	0
15	Zdarzenia losowe	0	0	0	0
16	Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
17	Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Dane: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęcynie

Jak wynika z powyższej analizy głównymi przyczynami korzystania z pomocy GOPS w 2019 roku było ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność niepozwalające podjąć

zatrudnienia i tym samym znacznie obniżające standard życia rodziny. Kolejnymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej była ochrona macierzyństwa, w tym wielodzietność, bezrobocie, alkoholizm.

Bardzo często zdarzało się, że w jednej rodzinie występowało kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie. Powyższe dysfunkcje w naturalny sposób prowadziły do powstania bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych, czyli braku umiejętności sprawowania należytej opieki nad dziećmi i bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Bezradność ta była także wynikiem samotnego macierzyństwa i braku wsparcia ze strony bliższej lub dalszej rodziny. To z kolei stawało się powodem zaistnienia następnej dysfunkcji a mianowicie ubóstwa.

Członkowie rodzin, nie zawsze mają możliwość podjęcia pracy w pełnym wymiarze, a tym samym nie dysponowały wystarczającymi środkami na utrzymanie. Rodziło to narastanie zadłużenia za prąd i czynsz, a nawet zagrożenie eksmisją.

W związku z powyższym niezbędne będzie w ramach Programu zapewnienie rodzinom dysfunkcyjnym dostępu do kompleksowych usług oraz realizowanie działań na rzecz ich wsparcia.

IV. Organizacja wspierania rodziny w Gminie Sulęcyno oraz założenia dotyczące pracy asystenta rodziny.

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (Art.3.1). Ustawa określa podział kompetencji: zadań i działań zobrazowany poniższą tabelą.

Gmina	Powiat	Samorząd Województwa
Wspieranie rodziny i profilaktyka. Zatrudnienie asystenta rodziny. Tworzenie placówek wsparcia dziennego. Rodziny wspierające Instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny.	Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka Placówki opiekuńczo – wychowawcze Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej rodziny pomocnicze	Adopcja – ośrodki adopcyjne Regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna Interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Wspieranie rodziny odbywa się zawsze za jej zgodą i przy jej czynnym udziale. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej udziela się wsparcia poprzez analizę jej sytuacji i szukanie przyczyn występującego kryzysu, następnie na rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, na pomocy w integracji rodziny, a także na wzmocnieniu jej roli i funkcji.

Praca z rodziną dysfunkcyjną ma na celu uchronienie jej przed marginalizacją, a następnie degradacją społeczną. Jednym z ustawowych zadań gminy jest wprowadzenie do rodziny przeżywającej trudności wychowawcze asystenta rodziny, który nie powiela pracy pracownika socjalnego lecz dokonuje pogłębionej diagnozy środowiska rodzinnego i udziela mu wsparcia.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę samodzielności i stabilności życiowej, które umożliwią prawidłowy rozwój dziecka. Działania asystenta mają uchronić dziecko przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia asystenta rodziny od 2014 roku. Podejmuje on zadania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Na jego pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę jej funkcjonowania w obszarze ekonomiczno – socjalnym, opiekuńczo – wychowawczym i społecznym.

Do konkretnych działań asystenta należą:

- 1) prowadzenie poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, w tym poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów oraz udzielania informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe;
- 2) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 3) sporządzanie planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny, w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 4) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 5) współpraca z rodziną zastępczą, rodzinnym domem dziecka, placówką opiekuńczo – wychowawczą, regionalną placówką opiekuńczo – terapeutyczną lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym, w których umieszczono dziecko z rodziny przeżywającej trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i sądem;

Praca asystenta rodziny odbywa się także w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Ustawa ta weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku i jej celem jest udzielanie kompleksowego wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom z uwzględnieniem ciąży powikłanej oraz w sytuacjach niepowodzeń położniczych, a także w przypadku urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zadaniem asystenta jest koordynowanie poradnictwa do którego rodzina jest uprawniona w oparciu o ustawę w następującym zakresie:

- 1) przewycięzaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- 2) wsparcia psychologicznego;
- 3) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Koordynacja prowadzona przez asystenta polega na:

1) opracowywaniu wspólnie z: kobietą posiadającą dokument potwierdzający ciążę, rodziną kobiety posiadającej dokument potwierdzający ciążę, rodziną dziecka posiadającego zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, katalogu możliwego do uzyskania wsparcia;

2) występowaniu na wniosek osób objętych koordynacją przez asystenta rodziny, do różnych podmiotów w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia na podstawie pisemnego upoważnienia.

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w Gminie Sulęczyño w latach 2018-2019

	2018	2019
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	5	5
Liczba dzieci w rodzinach	8	10

Dane: GOPS Sulęczyño

Rodziny w Gminie Sulęczyño kierowane do pracy z asystentem rodziny bardzo często borykają

się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem nieraz kilkunastoletnich a nawet kilkupokoleniowych zaniedbań czy też zaniechań. Członkowie rodzin to osoby o utrwalonych niewłaściwych, czy wręcz patologicznych wzorcach postępowania i życia, stanowiących dla nich normę co bardzo utrudnia porozumienie i współpracę.

W związku z tym nie łatwo jest poprawić funkcjonowanie danej rodziny w krótkim czasie. Choć praca asystenta z rodziną trwa średnio dwa lata, bywają przypadki wieloletniej współpracy przynoszącej powolne zmiany w mentalności, a następnie sposobie życia klientów.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W gminie Sulęczyńno od 2016 roku realizowany jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. PO PŻ przyczynia się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie lub rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków). Z tego powodu trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art.7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów), stanowiąc systematyczne wsparcie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są bezpłatnie przekazywane osobom najbardziej potrzebującym.

Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z PO PŻ w latach 2018-2019

Lp.	2018	2019
Ilość rodzin	141	125
Liczba osób w rodzinach	455	419

Dane: GOPS Sulęczyńno

Jak wynika z powyższych danych co roku nieznacznie zmniejszyło się zapotrzebowanie na pomoc w postaci pomocy żywnościowej. Pomoc realizowana jest przez pracowników GOPS, w partnerstwie z Bankiem Żywności w Tczewie. Ta forma pomocy cieszy się dużym zainteresowaniem wśród klientów GOPS. Stale wpływają wnioski o udzielenie tej formy pomocy. Osoby korzystające z PO PŻ stanowią grupę osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Gminy Sulęczyńno realizuje wieloletni program w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w formie posiłku w szkole i w domu na lata 2019-2023”. Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych, niepełnosprawnych lub samotnych. Program ma na celu zmniejszanie niekorzystnych skutków

ubóstwa osób i rodzin oraz poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych i starszych.

W 2019 roku z pomocy w formie dożywiania w szkole skorzystało 116 dzieci z 51 rodzin, natomiast pomocą w formie zasiłku celowego na zakup żywności objęto 37 rodzin (128 osób w tych rodzinach). Przy udzielaniu tej formy pomocy bierze się pod uwagę podwyższone kryterium dochodowe do 150% zgodnie z uchwałą Rady Gminy Sulęczyńno, czyli 792,00 zł na osobę w rodzinie i 1051,50 zł dla osoby samotnej. W 2018r. w formie dożywiania w szkole skorzystało 119 dzieci, z 50 rodzin, natomiast pomocą w formie zasiłku celowego na zakup żywności objęto 37 rodzin (101 osób w tych rodzinach).

W latach 2018-2020 realizowano Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulęczyńno. Z każdego roku realizacji programu przygotowywano raport, w którym znajdowały się informacje dotyczące problemów rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, w jaki sposób je wspierano oraz wskazywano potrzeby w zakresie wspierania rodziny.

Ze sprawozdania za 2019 roku wynika, że z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulęczyńnie na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało łącznie 155 rodzin. Z informacji sprawozdawczych oraz pochodzących od pracowników socjalnych wynika, że w 2019 roku w 16 rodzinach zdiagnozowano większe lub mniejsze problemy opiekuńczo-wychowawcze, a 5 z nich objętych było wsparciem asystenta. Rodziny, które z różnych powodów korzystają z pomocy finansowej GOPS, posiłków w szkole lub pomocy żywnościowej, a w których nie zdiagnozowano problemów opiekuńczo-wychowawczych stanowią grupę osób zagrożoną wystąpieniem podobnych problemów z dziećmi.

Wsparciem dla rodzin jest organizacja usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. W gminie Sulęczyńno realizowano usługi w 1 rodzinie. Dla dzieci przewidziano też organizację wypoczynku w postaci kolonii i wycieczek. Ponadto w GOPS realizowany jest rządowy program wydawania Kart Dużej Rodziny.

W sytuacjach wyjątkowych i po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka, dwoje dzieci z terenu naszej gminy umieszczono w rodzinach zastępczych. Obecnie pod opieką rodzin zastępczych pozostaje 2 dzieci.

Liczba dzieci z terenu gminy Sulęczyńno umieszczonych w pieczy zastępczej:

Lp.	Rok	Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Łączne wydatki gminy ponoszone z tytułu utrzymania dzieci w pieczy zastępczej
1	2018	1	15 259
2	2019	1	11 446

Dane: GOPS Sulęczyńno

Pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc jest realizowana przez Zespół Interdyscyplinarny i powołane przez niego grupy robocze, które podejmują działania w indywidualnych sprawach.

Na lata 2021-2025 został opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sulęczyńno, którego założeniem jest prowadzenie działalności profilaktycznej oraz pomoc konkretnym osobom i rodzinom.

Dane w tabeli określają skalę zjawiska w ostatnich dwóch latach.

	2018	2019
Liczba posiedzeń Gminnego Zespołu	9	13

Interdyscyplinarnego		
Liczba założonych NK Sporządzona przez :	6	12
- Policja	6	11
- GOPS	0	1
Liczba osób objętych pomocą	20 w tym: 6 kobiet; 6 mężczyzn; 8 dzieci	35 w tym: 10 kobiet; 8 mężczyzn; 17 dzieci
Liczba rodzin objętych pomocą	6	12
Liczba zakończonych NK ze względu na ustanie przemocy	2	10
Liczba zakończonych NK ze względu na brak zasadności podejmowania działań	1	1

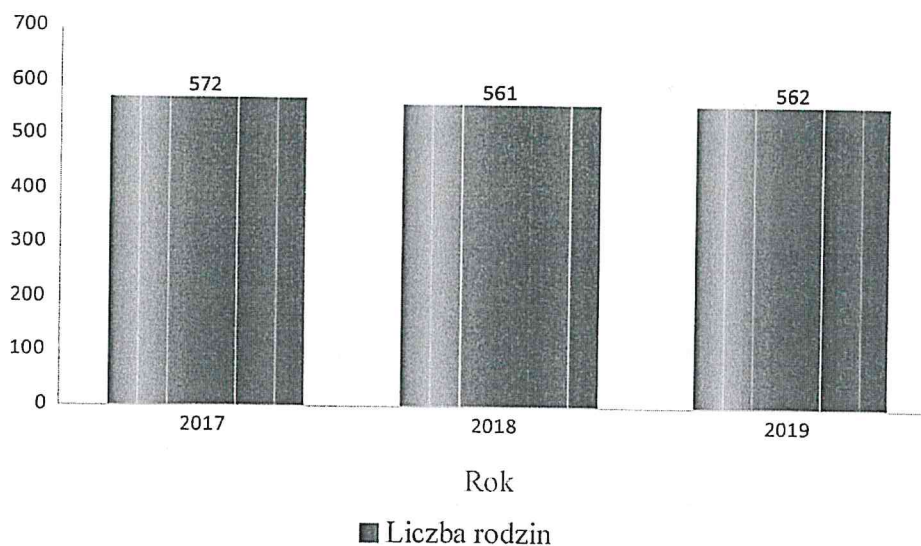
Dane: Zespół Interdyscyplinarny

Rodziny otrzymują także wsparcie z Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Sulęcynie w postaci wsparcia finansowego w postaci świadczeń rodzinnych, wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń „Dobry Start”, jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy „Za życiem”. Poniższe wykresy prezentują liczbowe dane odnośnie ilości i wysokości przyznanych świadczeń.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.

Rok	Liczba rodzin
2018	561
2019	562

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	340 425,00	352 512,00	372 249,00	368 118,00	386 563,00	494 878,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	125 154,00	130 662,00	139 689,00	147 339,00	148 105,00	186 932,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	116 892,00	120 105,00	127 296,00	109 395,00	120 027,00	157 279,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	612,00	1 836,00	2 295,00	3 672,00	3 798,00	4 552,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	97 767,00	99 909,00	102 969,00	107 712,00	114 633,00	146 115,00
Świadczenie pielęgnacyjne	297 169,00	474 040,00	505 600,00	527 280,00	603 631,00	665 865,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	16 415,00	73 095,00	107 390,00	149 843,00	196 536,00	237 081,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	654 009,00	899 647,00	985 239,00	1 045 241,00	1 186 730,00	1 397 824,00

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	2018	2019
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	15	14

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	2018	2019
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	99 946,00 zł	119 400,00 zł

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń.

Rok	Wydatki
2018	6 942 340,00 zł
2019	7 651 358,00 zł

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

	2018	2019
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	450	411

Kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku.

Rok	Kwota
2018	2 188 425,64 zł
2019	2 088 521,73 zł

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

	Liczba świadczeń					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Świadczenia opiekuńcze						
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	2 225	2 304	2 433	2 406	2 444	2 614
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	818	854	913	963	937	985
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	764	785	832	715	758	830
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	4	12	15	24	24	24
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	639	653	673	704	725	775
Świadczenie pielęgnacyjne	403	399	389	376	411	427
Specjalny zasiłek opiekuńczy	32	146	209	291	375	385
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	2 660	2 849	3 031	3 073	3 230	3 426

V. Analiza SWOT wsparcia rodziny w Gminie Sulęcyno.

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów w oparciu o istniejące w Gminie Sulęcyno zasoby. Jest to technika pomagająca porządkować i analizować informacje.

Informacje porządkowane są w czterech grupach:

- 1) S – mocne strony: wszystko to co stanowi przewagę, zaletę omawianego projektu;
- 2) W – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego projektu;
- 3) O – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego projektu szansę korzystnej zmiany;
- 4) T – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego projektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1. Funkcjonowanie w Gminie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a co za tym idzie profesjonalna praca służb pomocy społecznej;</p> <p>2. Opracowane i realizowane gminne programy ukierunkowane na szeroko pojętą pomoc rodzinie tj. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sulęcyno na lata 2018-2022, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Sulęcyno, Gminny Program Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.</p> <p>3. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny.</p> <p>4. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny np. Zespół Interdyscyplinarny, Szkoły;</p> <p>5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;</p> <p>6. Oferta wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla rodzin i osób przeżywających problemy – możliwość spotkań z psychologiem w Ośrodku Zdrowia w Sulęcynie lub Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach;</p> <p>7. Wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji pracujących na rzecz rodziny;</p> <p>8. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia;</p> <p>9. Dostępność usług opiekuńczych świadczonych osobom i rodzinom na terenie całej gminy;</p> <p>10. Zabezpieczenie w budżecie środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej;</p> <p>11. Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny;</p> <p>12. Funkcjonowanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny;</p> <p>13. Bogaty program edukacyjny skierowany dla</p>	<p>1) Mała świadomość i wiedza społeczna mieszkańców gminy Sulęcyno na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej;</p> <p>2) Niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych;</p> <p>3) Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje społeczne;</p> <p>4) Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowych;</p> <p>5) Brak lokalnych grup wsparcia;</p> <p>6) Ograniczony dostęp do specjalistów, np. psychiatra dziecięcy.</p>

<p>dzieci i młodzieży realizowany przez Gminną Bibliotekę Publiczną;</p> <p>14. Dostateczny dostęp rodzin do podstawowej opieki zdrowotnej;</p> <p>15. Powszechny dostęp mieszkańców do szkolnictwa podstawowego i przedszkoli.</p>	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1) Kształtowanie ogólnokrajowej polityki prorodzinnej;</p> <p>2) Możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów;</p> <p>3) Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny;</p> <p>4) Rozwój współpracy z instytucjami sektora publicznego (np.: PCPR, CIS) i organizacjami pozarządowymi;</p> <p>5) Realizacja programów profilaktycznych (np.: przez GKRPA)</p> <p>6) Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym.</p>	<p>1) Występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny, więzi międzypokoleniowych i tradycji rodzinnych;</p> <p>2) Występowanie zjawisk patologicznych, takich jak agresja, przemoc w rodzinie, wandalizm, uzależnienia od alkoholu;</p> <p>3) Rozpad związków - rozwody, separacje, wyjazdy za granicę;</p> <p>4) Uzależnienie świadczeniobiorców pomocy społecznej od otrzymywanej pomocy finansowej i duża liczba osób długotrwale z niej korzystających;</p> <p>5) Utrzymywanie się na terenie gminy zjawiska przemocy w Rodzinie;</p> <p>6) Coraz większe zaangażowanie zawodowe rodziców, brak zainteresowania problemami dziecka i formą spędzania przez nie wolnego czasu;</p> <p>7) Skomplikowane i niespójne przepisy prawa dotyczące polityki społecznej – częste zmiany i trudności w ich interpretacji;</p> <p>8) Zamieszkiwanie w otoczeniu środowisk wieloproblemowych;</p> <p>9) Wykluczenie społeczne</p>

VI. Cel główny i cele szczegółowe Programu

CEL GŁÓWNY: „Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Cel szczegółowy 1. *Wspieranie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej*

Lp	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadań	Realizatorzy	Przewidywany efekt	Termin realizacji
1	Zapewnienie poradnictwa psychologicznego, rodzinnego, pedagogicznego, praca socjalna	Liczba rodzin korzystających z poradnictwa liczba udzielonych porad	- GOPS- Sulęczyno - Placówki oświatowe - PCPR- Kartuzy - CIK-Kartuzy	Poprawa funkcjonowania rodzin poprawa relacji między członkami rodzin	2021-2023
2	Zapewnienie wsparcia asystenta dla rodziny wychowujących ciężko chore dziecko/niepełnosprawne mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Liczba rodzin wychowujących ciężko chore, niepełnosprawne dziecko, objęta wsparciem asystenta rodziny	-GOPS- Sulęczyno -Asystent rodziny -służba zdrowia PEFRON	Pomoc rodzinom w załatwianiu spraw, w poszukiwaniu instytucji pomocowych udzielających wsparcia dzieciom chorym niepełnosprawnym i ich rodzinom	2021-2023
3	Pomoc w podnoszeniu praktycznych umiejętności rodziców w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zarządzaniu budżetem domowym, zaspakajanie potrzeb bytowych i zdrowotnych rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, praca socjalna z rodzinami	- GOPS- Sulęczyno	Prawidłowe zarządzanie budżetem własnym racjonalne wydatkowanie środków	2021-2023

Cel szczegółowy 2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Lp	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadań	Realizatorzy	Przewidywany efekt	Termin realizacji
1	Pomoc finansowa, rzeczowa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	Liczba rodzin objętych pomocą w formie: świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, wychowawczych, świadczeń z pomocy społecznej i jednorazowego świadczenia dla rodzin wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	- GOPS- Sulęczyno	Poprawa jakości i standardu życia rodzin	2021- 2023
2	Zapewnienie dzieciom pomocy w formie gorącego posiłku	Liczba rodzin i dzieci objętych dożywianiem	-GOPS- Sulęczyno	Prawidłowe nawyki żywieniowe nauka zdrowego odżywiania zmniejszenie problemu niedożywienia dzieci	2021- 2023
3	Motywowanie rodzin u których występują dysfunkcje do podejmowania terapii, leczenia uzależnień Udział w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy	Liczba osób które podjęły terapię liczba założonych Niebieskich Kart liczba osób, które zgłosiły się na zajęcia korekcyjno - edukacyjne	- GOPS- Sulęczyno - Zespół interdyscyplinarny -GKRPA- Sulęczyno -PCPR- Kartuzy	Podjęcie leczenia odwykowego w placówkach poprawa relacji w rodzinach zwiększenie poczucia bezpieczeństwa	2021- 2023

Cel szczegółowy 3. Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych\

l.p	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadań	Realizatorzy	Przewidywany efekt	Termin realizacji
1	Pomoc w formie asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	- GOPS-Sulęczyno	Poprawa stylu życia rodzin umocnienie więzi rodzinnych zapobieganie marginalizacji społecznej	2021-2023 wg potrzeb
2	Zabezpieczenie dostępności bezpłatnej pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność) praca socjalna	Liczba osób objętych terapią: liczba porad psychologicznych, prawnych, socjalnych liczba osób objętych Niebieską Kartą liczba osób objętych postępowaniem GKRPA	-GOPS-Sulęczyno -Zespół interdyscyplinarny - GKRPA -PCPR	Poprawa funkcjonowania rodzin	2021-2023

Cel szczegółowy 4. Rozwój kompetencji zawodowych pracowników zajmujących się pomocą na rzecz rodzin.

L.p	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadań	Realizatorzy	Przewidywany efekt	Termin realizacji
1	Podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z rodziną poprzez szkolenia	Ilość szkoleń liczba uczestników	- GOPS-Sulęczyno -Policja - Placówki oświatowe - Zespół interdyscyplinarny -asystent rodziny - PCPR-Kartuzy	Wzrost kompetencji osób pracujących z rodziną. Wzrost efektywności działań podejmowanych w pracy z rodziną	2021-2023

Cel szczegółowy 5. *Podjęcie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej*

L.p	Zadanie	Wskaźnik realizacji zadań	Realizatorzy	Przewidywany efekt	Termin realizacji
1	Udział w spotkaniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	liczba zespołów	- GOPS- Sulęczyno -PCPR- Kartuzy	Wzrost kompetencji osób pracujących z rodziną. Wzrost efektywności działań podejmowanych w pracy z rodziną	2021- 2023
2	Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną	- GOPS- Sulęczyno -PCPR- Kartuzy	Szczegółowy wgląd w sytuację dziecka i rodziny	2021- 2023

VII. Efekty i rezultaty Programu:

W wyniku prowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów: Zakładanym efektem programu będzie polepszenie sytuacji rodzin oraz wychowujących się w nich dzieci na terenie gminy Sulęczyno oraz umożliwienie każdemu dziecku wychowywania się rodzinie biologicznej poprzez:

- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka poprzez współpracę podmiotów realizujących Program Wspierania Rodziny,
- zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzieci,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań,
- ograniczenie patologii społecznej,
- podniesienie profesjonalizmu osób pracujących z rodziną.

VIII. Adresaci programu

Program skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Sulęczyno, które doświadczają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Adresatami są także przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz tych dzieci i rodzin.

IX. Źródła finansowania programu

- 1) Środki własne z budżetu Gminy Sulęczyno;
- 2) Dotacje z budżetu państwa;
- 3) Środki pozabudżetowe.

X. Monitoring i ewaluacja programu.

Monitoring posłuży do kontroli realizacji założonych celów. Instytucją odpowiedzialną będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęczynie. Na podstawie zebranych danych co roku, w terminie do dnia 31 marca przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Bieżące monitorowanie Programu umożliwi dokonanie modyfikacji w razie powstania rozbieżności pomiędzy założonymi celami, a uzyskiwanymi rezultatami. Umożliwi także planowanie dalszych działań na rzecz rodzin w gminie Sulęczyno oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XXX/185/2020 Rady Gminy Sulęczyño z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulęczyño na lata 2021-2023”

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 opracowano zgodnie z art.176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładającego na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Programy te, zgodnie z art.179 ust.2 przedmiotowej ustawy, uchwała rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

W związku z zakończeniem w 2020 roku realizacji poprzedniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulęczyño, istnieje konieczność uchwalenia kolejnego dokumentu na lata 2021-2023.